

Ikäihmisten palvelut Varkaudessa

Varkaudessa ikääntyneiden palvelut ovat olleet pitkään yhtenä kaupungin painopistealueista.

Jo 1970-luvulta lähtien on tehty alaa koskevia tutkimuksia ja selvityksiä. 1990-luvun alkupuolella Sirpa Kärnän Kuopion yliopistolla tekemissä tutkimuksissa valaistiin laajasti Varkauden vanhustenhuollon tilaa ja kehittämistarpeita. Laajan kyselyaineiston pohjalta selvitettiin 45-65-vuotiaiden varkautealaisten toiveita mm. siitä miten he aikanaan vanhuksina haluavat asua. Tulos tuki yleistä, nyt jo valtakunnallisesti asetettua tavoitetta kotona asumisesta. Siten tavoite, jonka mukaan 90% yli 75-vuotiaista asuisi kotona ja loput joko tehostetussa palveluasumisessa tai erittäin heikon toimintakyvyn tai sairauden vuoksi laitoshoidossa, on täysin realistinen.

Mainittakoon, että em. tutkija on aloittamassa väitöskirjatutkimusta samalla, nyt 15 vuotta vanhenneella varkautealaisjoukolla.

Varkaudessa on kehittämisen ohjenuorana kaupunginvaltuuston vuonna 2001 hyväksymä vanhuspoliittinen ohjelma, jota päivitetään parhaillaan. Ohjelmassa pyritään ennakoimaan vanhusten palveluiden ja hoidon tarvetta aina vuoteen 2015 asti. Pää tavoitteena on, että ikääntyvät pysyvät niin fyysiseltä kuin henkisestikin kuntoon mahdollisimman toimintakykyisinä ja siten pystyvät elämään itsenäisesti kotonaan mahdollisimman pitkään.

Ohjelmassa painottuvatkin ns. vanhustenhuollon avohoidon toimenpiteet, jotka ovat erilaisia palveluita, joita kunnan lisäksi tarjoavat niin yksityiset kuin kolmannen sektorin toimijat. Palveluista kotihoidon palvelujen riittävyys ja järjestämistavat puhuttavat tällä hetkellä niin varkautealaisia kuin koko maan kuntien päätöksentekijöitä – huoli palvelujen riittävyydestä on yhteinen. Yli 75-vuotiaiden määrän ennakoitaan kasvavan kaupungissamme vuoteen 2010 mennessä lähes 450:llä. Tämä merkitsisi esim. kotihoidon palvelujen voimavarojen lisäystä noin 40 hen-

kilötyövuodella, jos nykyinen palvelutaso säilytetään. Toisaalta ennusteiden mukaista tarpeen kasvua lieventää se seikka, että tulevaisuuden vanhukset ovat nykyistä parempikuntoisia. Oman kunnan vaaliminen sekä kaikenpuolinen itsensä kehittäminen onkin suuntauksena. Hyväksytään, että on ihan tervettä olla ”itsekes” ja panostaa omaan hyvinvointiin. Myös parantuva eläketaso antaa ikääntyneille siihen myös taloudellisia mahdollisuuksia.

Lyhyellä eli noin 10 vuoden tähtäimellä meidän tulee kuitenkin huomioida ne tekijät, jotka jo nyt vaikuttavat vanhusväestön palvelujen ja hoidon tarpeeseen. Dementiaa sairastavien määrän kasvu on otettava huomioon ja huolehdittava riittävistä ja turvallisista olosuhteista dementoituville sekä tuesta omaisille. Keski-ikäisiä tai vaikeaa dementiaa sairastavia ennakoidaan vuonna 2010 olevan noin 260, joista noin puolet tarvitsee tehostettua palveluasumista tai laitoshoidoa.

Tällä hetkellä Varkaudessa on vanhusten laitoshoidon paikkoja 166 (8%:lle yli 75-vuotiaista) tehostetun palveluasumisen paikkoja 80 (4%:lle yli 75-vuotiaista). Laitospainotteisuutta vähentämällä tulisikin kehittää kotiin annettavien palvelujen lisäksi viihtyisiä kodinomaisia palveluasumisen yksiköitä. Suunnitelmien mukaan vuosina 2006-2007 lisätään palveluasumista 15 paikalla sekä toteutetaan Kangaslammin tarpeisiin perustuen vanhusten hoivayksikö.

Edellä esiintuodun lisäksi ei pidä unohtaa omaisten ja läheisten tärkeää roolia vanhusten hoidossa. Yhteiskunnan tuki tähän toimintaan tulee turvata, sillä inhimillisten tekijöiden merkitystä unohtamatta, on otettava huomioon myös ne lisäkustannukset, joita huonokuntoisten vanhusten hoito muutoin laitoksissa aiheuttaisi.

*Ulla Tuomainen
Perusturvajohtaja
Perusturvakeskus/
Varkauden kaupunki*

Hävittäjä-ässä esitelmätilaisuus

Vuonna 1939 Ilmapuolustusliiton moottorilentokursilla Joroisissa sai koulutuksensa **Kyösti (Kössi) Karhila**, josta sittemmin tuli hävittäjä-ässä yli 30 ilmavoittoa. Ura jatkui lennonjohtajana, Aero Oy:n ja Finnairin kapteenina, kouluttajana, tarkastuslentäjänä vuoteen 1973.

Keinäsen Spearair, Finn Wings ja Ilmailuhallitus olivat seuraavat työpaikat.

65-vuotiaana loppuneen lentouran jälkeen jatkui vielä lennokkiharrastus, mm Pohjoismaiden-

mestaruus 1991.

Nykyään Karhila on suosittu esitelmäitsijä.Hän saapuu Joroisten koulukeskuksen lukion auditorioon kertomaan lento-osasto Kuhlmeystä, joka jatkosodan lopulla oli yksi ratkaiseva tekijä maamme puolustuksessa.

Esitelmän jälkeen seuraa paneelikeskustelu lentokoulutuksesta Joroisissa vuosina 1937-2005.

Tilaisuus Joroisissa lukion auditoriossa 17.9.2005 klo 14.00.Tilaisuuteen on vapaa pääsy.

Näkymä Kämäriltä.

Kuva: Ari Kankkunen

Kotikaupunkini - hilpeys vai harmi

Useaan kertaan olen varsinkin viime aikoina miettinyt, onko Varkaus jotenkin kaikkein kehnoin kunta asua ja elää. Jos paikallislehtien yleisönosastokirjoituksia on uskominen, niin täältä ei löydy mitään hyvää, tai jos löytyykin, niin josain muualla sek in on paremm in.

Tein kesälomallani autoreissun pitkin länsirannikkoo Oulusta alaspäin synnyinkaupunkiini Turkuun. Paikkakunnissa, joissa pysähdyin en voinut olla huomaamatta sitä seikkaa, että ihmiset suhtautuivat yleensä positiivisesti omaan asuinseutuunsa ja toivat esiin sen hyviä puolia. Vieraskoreutta vai erilainen mentaliteettiko? Ainakin se tuntui mukavalta. Siitä ajatus lähti kulkemaan tänne Varkauden seudulle ja mietin, että varkautealaiset suhtautuvat usein yllättävän negatiivisesti omaan kaupunkiinsa, kun taas ympäristökunnissa asuvat ihmiset löytävät omasta asuinpaikastaan paljon hyvää. Tämä kärjistään, mutta vakavasti ottaen aloin miettimään, minkälaisessa kaupungissa asun? En ole syntyperäinen varkautealainen, mutta asunut täällä jo 25 vuotta - ja viihtynyt. Miksi?

Varkaus on sopivan kokoinen. Täällä ei ole pitkä matka mihinkään. Asiat saa hoidettua kohtuullisessa ajassa.

Suurkaupungissa ihmiset eriytyvät lokeroihinsa ja kulkevat toistensa ohi. Täällä naapurit tuntevat toisensa ja tarvittaessa saa apua/voi antaa apua. Taloyhtiöissä tehdään pihatalukoita. Eri kaupunginosissa toimii kylätoimikuntia, jotka tarjoavat apua ja järjestävät erilaisia tilaisuuksia.

Entäpä luonto. Kävele Kämärille ja olet aivan toisessa maailmassa. Haluatko marjaan, sienimetsään? Kumpparit jalkaan, et tarvitse välttämättä edes polkupyörää, ja saalista löytyy. Kalastamaan pääset keskelele kaupunkia, jos niin haluat.

Mutta vettä riittää mennä vaikka merelle asti. Hiihto onnistuu koti-ovelta ja luntakin piisaa. Lenkkipaastot ovat mainiot. Golfia, kuntosaliharjoittelua, ja melkein mitä vain kuntoilulajia voit harrastaa. Eri harrastusmahdollisuuksia on paljon ja erilaisiin ryhmiin mahtuu yleensä mukaan. Aika vain ei riitä kaikkeen mielenkiintoiseen. Kaupunki on suhteellisen rauhallinen ja turvallinen. Täällä on ollut hyvä kasvattaa lapset aikuisiksi. Moitteita paljon saaneet terveyspalvelut ja koulutoimi toimivat kuitenkin kohtuullisesti ja niiden kehittämiseksi tehdään koko ajan työtä. Valmist ei suurissa asioissa tule hetkessä (jos koskaan), mutta varmasti jokainen päättävä ja virkamies haluaa saada asiat kuntoon, eikä kiusata asukkaita.

Tässä vain osa asioista jotka ovat varmasti vaikuttaneet siihen, että Varkaus on mielestäni hyvä paikka asua.

Mutta paljon tuntuu nurinaa olevan. Oliko ennen niin paljon paremmin? Kertokaa te, jotka olette asuneet täällä kauemmin. Vai onko ehkä niin, että ennen oli Yhtiö, joka hoiti ”kaiken”, antoi työtä isältä pojalle. Olo oli turvallista ja tavaltaan ”tulevaisuus tiedettiin”. Sitten tehtaan myymisen myötä tapahtui muutos, joka on ollut aika rajukin ja joka jatkuu edelleen. Tulevaisuus on epävarmempaa. Yritysten ”isännät” ovat merten takana ja saattavatpa vaihtuakin tiuhaan tahtiin. Ihminen on hyvin turvallisuushakuinen ja epävarmuus saa aikaan levottomuutta ja pahoinvointia. Silloin ei enää välttämättä huomaa niitä monia hyviäkin asioita, mitä ympäristössä on.

Toki kaupungistamme löytyy asioita, jotka vaativat huomiota ja joita pitää yhteistuumin kehittää, mutta ilman muutosta tai asioiden muuttamisen aloittamista ei tapahdu mitään. Tässä kaupungissa teh-

dään ylettömän paljon erilaisia selvityksiä, jotka yleensä poikivat uuden selvitysvaateen (lue: ei tarvitse vielä tehdä päätöstä, mutta asia on ikään kuin hoidossa, kun sitä selvitetään). Pitäisi tehdä yksi kunnan selvitys, sitten päätös ja sitten toimeenpano. Verkottelut eivät johda hyvään lopputulokseen. Ne saavat aikaan vain epävarmuutta, nurinaa ja ”asemasodan”. Näin päättäjän näkökulmasta parhaita ovat sellaiset kirjoitukset, puhelinsoitot yms. joissa henkilö tuo julki havaitsemansa epäkohdan ja myös kertoo oman näkemyksensä miten ongelma mahdollisesti voitaisiin ratkaista, sillä useimmiten ”kentän” tieto on arvokkain.

Varkaus ei ole ongelmiseen yksin. Sen osoittaa jo käynnissä oleva keskustelukin kunnauudistuksen tarpeesta. Kuntien määrää vaaditaan voimakkaasti vähennettäväksi. Kuntaliitoksia pitäisi syntyä, ellei muuten, niin pakkoliitoksilla. Tälläkin seudulla puhutaan paljon Varkauden ja ympäristökuntien yhteistyökyvyttömyydestä. Ei se kuulkaa kivutonta tunnu olevan muuallakaan. Minä olen kuitenkin sitä mieltä, että yhteistyössä on menty huimasti eteenpäin. Seutuhallitus yhtenä foorumina on oivallinen paikka keskusteluun, tiedon antamiseen ja yhteisen säveln löytämiseen seutukunnalle. Ei vähätellä saavutuksia, arvostetaan toisiamme ja tehdään yhdessä työtä asuinseutumme eteen.

Niin, mielestäni Varkaudessa on paljonkin hyvää ja kehumisen arvoista ja maailmalla kulkiessani myös tuon näitä hyviä puolia esiin. Olen varkautealainen ja ylpeä kotikaupungistani. Se on selvinnyt hienosti tässä alati muuttuvassa maailmassa. Kyllä Varkautta kannattaa kehua. Hilpeys- ei harmi.

*Kaarina Rastas
Valtuusto/kaupunginhallitus
Kristillisdemokraatit*